

EXPUNERE DE MOTIVE

Conform statisticii, în România sunt aproximativ 25000 de persoane cu deficiențe de auz. O persoană cu deficiențe de auz are nevoie peste 120 de ore de interpretare pe an. Aceste servicii de interpretariat sunt necesare în instituții publice (primărie, casa de pensii, prefectură, tribunal, etc.), instituții de învățământ (grădiniță, școală, facultate), instituții culturale (teatru, casa de cultură, bibliotecă), notariate, bănci, spitale, dispensare medicale, poliție, locul de muncă (în special la angajare) și lăcașe de cult (mai ales la oficierea căsătoriilor sau a botezurilor).

În prezent, numărul de interpreți în limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual este mic. Cauza principală o reprezintă costurile cursurilor de limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual care, deși sunt acceptabile, nu pot fi acoperite de către cursanți din cauza crizei economice, a veniturilor mici și a obligațiilor familiale, precum și a costurilor de transport, cazare și masă pentru persoanele care nu sunt din localitatea în care se țin cursurile de limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual.

S-a constatat o problema actuală, aceea a lipsei interpreților în limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual în instituții publice și private și în cadrul autorităților locale și centrale. Persoanele cu deficiențe de auz nu își permit să plătească un interpret și să-i asigure (în cazul deplasărilor) transportul, cazarea și masa din cauza veniturilor mici. Majoritatea persoanelor cu deficiențe de auz au studii medii ceea ce ridică o problemă în găsirea unui loc de muncă.

Numărul de persoane cu deficiențe de auz care nu poartă proteză auditivă este mare. Aceasta se întâmplă în principal deoarece unele persoane nu tolerează aparatul auditiv, nu se pot obișnui cu acesta, sunt deranjate de anumite zgomote sau costurile unui astfel de aparat sunt prea mari.

Numărul de persoane cu deficiențe de auz care dețin un permis de conducere este mic. Datorită veniturilor și a obligațiilor familiale, mulți nu își permit să plătească cursurile de

la o școală de șoferi sau să-și cumpere o mașină. O altă cauză este și dificultatea lor de a înțelege limba română scrisă și lipsa unui interpret în limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual la o școală de șoferi.

Persoanele cu deficiențe de auz care trăiesc în mediul rural întâmpină probleme de integrare în comunitatea satului, fiind mai puțin informate decât persoanele cu deficiențe de auz care trăiesc în mediul urban.

Majoritatea persoanelor cu deficiente de auz nu cunosc prevederile legii 448/2006 cu privire la facilitățile oferite persoanelor cu handicap, care sunt: scutițiile speciale fiscale, indemnizațiile lunare, gratuitate la transportul în comun, asistență medicală gratuită, un bilet gratuit balnear pe an, etc. Se recomandă mediatizarea acestor informații în vederea informării persoanelor deficiente de auz.

Îngrijorător este faptul că jumătate din persoanele chestionate nu au un loc de muncă. Motivele invocate au fost problemele de auz, comunicarea deficitară cu angajatorii, salariile mici, lipsa dorinței de a lucra sau sentimentul de respingere.

Persoanele cu deficiențe de auz care se simt marginalizate au întâmpinat probleme de comunicare, situații de discriminare și respingere din partea auzitorilor. Surzii se simt în largul lor comunicând prin limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual în comunitatea lor, însă prezintă dificultăți de vorbire.

În concluzie, surzii întâmpină multe probleme în majoritatea situațiilor de comunicare cu auzitorii. Cauza acestor probleme este comunicarea inefficientă, lipsa interpreților, indiferența și nerăbdarea oamenilor față de surzi. Din aceste cauze, multe persoane surde au datorii la bănci, au fost păgubiți, și-au pierdut casa sau mașina, au dificultăți la examenele din instituțiile de învățământ, nu au permis de conducere, au probleme de sănătate, nu primesc informații relevante pentru ei, nu au un loc de muncă sau își pierd locul de muncă datorită unor neînțelegeri cauzate de o comunicare defectuoasă. Oferirea serviciilor de interpretariat pentru persoana surdă va determina:

- facilitarea comunicării dintre persoana cu deficiență de auz și persoana auzitoare

- accesul la informație și educație
- prevenirea și combaterea discriminării
- respectarea drepturilor și demnității persoanelor cu deficiențe
- egalizarea șanselor și de tratament pentru persoanele cu deficiențe
- rezolvarea în mod eficient și rapid a problemelor existente din viața surzilor
- evitarea problemelor sociale
- o integrare în societate ducând la creșterea stimei de sine
- creșterea calității vieții.

În sensul celor prezentate mai sus, propunem următorul proiect legislativ privind folosirea limbajului semnelor românești/limbajului mimico-gestual. Astfel, prin acest act normativ se va recunoaște limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual și statutul acestei limbi, precum și asigurarea dreptului surzilor, hipoacuzicilor și persoanelor cu surdocecitate de a folosi limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual, precum și mijloacele de comunicare speciale și de a beneficia de serviciile interpreților în limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual.

Introducem între prevederile potențialei legi și conceptul de serviciu gratuit de interpretare în/din limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual, care poate fi solicitat de orice persoană deficientă de auz cu cetățenie română sau cu permis de liberă circulație ori cu permis de ședere, precum și imigranții, surzii și hipoacuzicii și persoanele cu surdocecitate stabiliți în România.

Propunem ca statul să asigure un supliment de interval de timp pentru servicii gratuite de interpretare în/din limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual pentru:

- a) elevi în gimnaziu, liceu, școală profesională un număr de 120 de ore pe un an școlar
- b) studenți la facultăți și universități un număr de 60 de ore pe semestru
- c) persoanele care participă la formări pentru instruirea adulților, numărul de ore reprezintă 20% din numărul orelor de formare.

Pentru asigurarea șanselor egale pentru persoanele cu deficiențe de auz s-a înființat Asociația Națională a Interpreților Autorizați în Limbaj Mimico-Gestual (denumită în continuare ANIALMG), care verifică gratuitatea și finanțarea serviciilor de interpretare în/din limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual reglementate în prezenta lege. Gratuitatea serviciilor de interpretare în/din limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual reglementată în prezenta lege, ANIALMG verifică dozarea timpilor precum și finanțarea. Datele personale care apar în registru sunt prelucrate de ANIALMG.

În cadrul serviciilor de interpretare în/din limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual, persoanele cu deficiențe de auz își pot alege liber interpretul în limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual, cu acordul interpretului.

În cazurile neprezentate în lege, serviciul de interpretare în/din limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual poate fi solicitat contra cost.

În cadrul legilor educației publice, educației profesionale, educației superioare și educației adulților costul examenelor orale care necesită interpretare în limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual va fi suportat de instituția organizatoare.

În cadrul grădinițelor și a școlilor speciale trebuie încurajată învățarea limbajului semnelor românești/limbajului mimico-gestual sau folosirea sistemelor de comunicare speciale

ANIALMG organizează predarea limbajului semnelor românești/limbajului mimico-gestual sau comunicarea prin mijloacele speciale pentru părinți în instituțiile specializate în cazul în care iau parte cel puțin 5 părinți sau tutori.

Copiii cu deficiențe de auz pot participa la învățarea și dezvoltarea timpurie a metodelor bilingve.

De asemenea avem în vedere printre altele ca la ședințele parlamentarilor în Parlamentul României, la ședințele comisiilor parlamentare, precum și la ședințele de plen ale Parlamentului, senatorul sau deputatul poate solicita interpret autorizat în limbajul

semnelor românești/limbajul mimico-gestual sau folosirea mijloacelor de comunicații speciale. Costurile acestuia sunt suportate de Parlament.

Reprezentanții autorităților locale în cadrul ședințelor pot solicita interpret autorizat în limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual sau folosirea mijloacelor de comunicații speciale. Costurile acestuia sunt suportate de autoritatea locală.

În cazul în care o persoană cu deficiențe de auz ajunge în fața instanței, la audieri la poliție sau în fața notarului public, are dreptul de a solicita interpret autorizat în limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual sau folosirea mijloacelor de comunicații speciale.

Persoanele cu deficiențe de auz vor fi asistate de un interpret autorizat în limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual sau folosirea mijloacelor de comunicare speciale în momentul examinării în vederea obținerii carnetului de șofer.

Televiziunea publică - în afară de emisiunile speciale care deja folosesc limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual - în cadrul emisiunilor și a știrilor este obligată să asigure subtitrarea în limba română sau folosirea interpretului autorizat în limbajul semnelor românești/limbajul mimico-gestual.

Având la bază aceste considerente vă propunem spre dezbatere și aprobare în cele două Camere (Senat și Camera Deputaților) ale Parlamentului României prezenta propunere legislativă privind folosirea limbajului semnelor românești sau a limbajului mimico-gestual oficial prin interpret autorizat.

Inițiator :

Senator PNL de Cluj

Marius - Petre Nicoară

